

Kinderopvang Juut & Co

Elk kind is uniek!

Beleidsplan

Kinderdagverblijf en Peuteropvang

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	1
VOORWOORD.....	3
1.1 KINDEROPVANG BETEKENT MEER!	4
1.2 DE MISSIE EN DOELSTELLING.....	4
1.3 UITGANGSPUNTEN VOOR HET KIND	4
1.4 OUDERS IN DE OPVOEDING	5
1.4.1 RELATIE.....	5
1.4.2 OUDERCONTACT.....	5
1.4.3 OUDERCOMMISSIE	5
1.4.4 OUDERAVONDEN.....	5
1.4.5 NIEUWSBRIEF	5
1.5 SPELEN IS LEREN - STARTBOKKEN VAN BASISONTWIKKELING.....	6
HOOFDSTUK 2 DOELGROEPEN EN GROEPSSAMENSTELLING BINNEN JUUT & CO.....	7
2.1 GROEPSSAMENSTELLING OP DE KINDEROPVANGLOCATIES 2.1.1 LOCATIE ULFT.....	7
DE GROEPEN KIKKERS EN DOLFIJNEN 1,5 TOT 4 JAAR.....	7
2.1.2 LOCATIE BARLO.....	7
2.1.3 LOCATIE STEENDEREN	8
2.2 PEUTEROPVANG LOCATIES	8
2.3. DAGRITME.....	8
2.4 PLAATSINGSBELEID 2.4.1 DE KENNISMAKING	9
2.4.2 WENNEN.....	9
2.4.3 OVERGANG VAN BABYGROEP NAAR PEUTERGROEP BIJ KDV ULFT EN KDV STEENDEREN	9
2.5 AFWIJKEN VAN DE STAMGROEPEN BIJ KDV ULFT EN KDV STEENDEREN	10
2.6 EXTRA DAGDELEN EN FLEXIBELE OPVANG.....	11
HOOFDSTUK 3 DOEL 1: HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID	11
3.1 EMOTIONELE VEILIGHEID VAN HET KIND ALS BASISDOEL.....	11
3.1.1 HECHTING.....	11
3.2.1 COMMUNICATIE EN INTERACTIE.....	12
HOOFDSTUK 4 DOEL 2: HET BEVORDEREN VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIES VAN JONGE KINDEREN	13
4.1 ONTWIKKELING VAN HET KIND CENTRAAL.....	13
4.2 PERSOONLIJKE COMPETENTIES	13
HOOFDSTUK 5 DOEL 3: HET BEVORDEREN VAN DE SOCIALE COMPETENTIES VAN JONGE KINDEREN	17
5.1 SOCIALE COMPETENTIE ALS BASISDOEL.....	17
5.2 VRIJ SPELEN	17
HOOFDSTUK 6 DOEL 4: OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN	19
6.1 NORMEN EN WAARDEN ALS BASISDOEL	19
6.2 BELONEN EN CORRIGEREN.....	19
HOOFDSTUK 7 KINDEROPVANG IS EEN VAK!	21
7.1 DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS.....	21
7.1.1 DE ROL VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	21
7.1.2 DE MENTOR ALS EERSTE AANSPREKPUNT	21

7.1.3 VOLGEN VAN DE ONTWIKKELING – KIJK.....	21
7.1.4 DE PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER/COACH.....	22
7.2 OUDER EN KIND CENTRAAL	22
7.3 BEROEPSKRACHT- KIND RATIO (BKR) EN 3- UURS NORM.....	23
7.3.1 BKR.....	23
7.4 STAGIAIRES.....	23
7.6 GROEPHULP BIJ KDV ULFT.....	24
HOOFDSTUK 8 AANVULLENDE ZORG EN AANDACHT VOOR KINDEREN BINNEN JUUT & Co.....	25
8.1 SIGNALEREN VAN ONTWIKKELINGS- EN GEDRAGSPROBLEMEN.....	25
8.2 VERWIJSINDEX	26
8.3 VOORSCHOOLSE EDUCATIE (VE) 8.3.1 VE	26
8.3.2 BOEKENPRET	30
8.4 DOORGAANDE ONTWIKKELINGSLIJN NAAR SCHOOL EN BSO 8.4.1 SCHOOL	30
8.4.2 VSO/BSO.....	31
HOOFDSTUK 9 SAMENWERKING EN CONTROLE	32
9.1 SAMENWERKING.....	32
9.2 KLACHTENREGELING.....	32
SLOTWOORD.....	33
BIJLAGE	34

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderopvang Juut & Co.

Dit pedagogisch beleidsplan is er mede op gericht om onderstaande missie te verwezenlijken:

- Alle kinderen¹ die Juut & Co bezoeken, voelen zich veilig en geborgen waardoor zij zich vrij en ongedwongen kunnen ontwikkelen.
- Kinderen kunnen met een gerust hart aan Juut & Co worden toevertrouwd. Er wordt geïnvesteerd in een goede relatie met de ouders². Ouders voelen zich betrokken bij de opvang. Over en weer informeren ouders en pedagogisch medewerkers elkaar goed.
- Kinderen staan op nummer één. De pedagogisch medewerkers hebben zich gespecialiseerd in een bepaalde leeftijdsgroep en blijven hun professionaliteit voortdurend ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers zijn klantgericht, kind volgend ingesteld en betrokken. Per groep zijn er vaste en daarmee vertrouwde gezichten voor de kinderen.
- De ruim opgezette accommodaties zijn veilig en schoon. Speelgoed en materiaal zijn verantwoord en bieden een boeiende spelstimulans. We maken zoveel mogelijk gebruik van de grote omsloten buitenspeelplaats.

Met gepaste trots kunnen we stellen dat de uitwerking van onze missie grotendeels al terug te zien is in de praktijk van alle dag bij Juut & Co, namelijk op de groepen! We vinden het echter belangrijk om blijvend aandacht te hebben voor verbetering van ons aanbod. Op verantwoorde wijze en met inbreng van ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers proberen wij dit te realiseren. Wij werken volgens duidelijke procedures en met heldere regels. De bedrijfsvoering is gericht op stabiliteit, hoogwaardige kwaliteit van pedagogisch medewerkers, diensten en voorzieningen. Het beleid is continu in beweging. Onze algemene informatie per locatie is een toevoeging op dit beleid.

Dit pedagogisch beleid geeft een indruk van het pedagogisch klimaat bij Juut & Co. Wel zijn wij van mening dat, om werkelijk een indruk te krijgen van Juut & Co, u de sfeer bij ons moet komen proeven. U bent daarom van harte welkom op onze locaties!

Dit betekent niet dat u dit beleidsstuk nu ter zijde kunt schuiven, het geeft immers weer wat u van ons mag verwachten, waar u op kunt rekenen. Voor onze pedagogisch medewerkers³ vormt dit beleidsplan het uitgangspunt van hun beroepshouding en hun handelen.

---

¹ Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt er gesproken over 'het kind' of 'de kinderen'.

² Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt er gesproken over ouders. Dit kan tevens vertaald worden naar de ouder(s) en/of verzorger(s)

³ Met 'de pedagogisch medewerker(s)' wordt zowel hem als haar bedoeld.

Hoofdstuk 1

Motto en missie van Juut & Co

1.1 Kinderopvang betekent meer!

'Ieder kind is uniek!' Dit is het motto van Kinderopvang Juut & Co. Kinderopvang betekent meer dan het opvangen en verzorgen van kinderen.

Wij⁴ creëren een veilige, zorgzame en vooral huiselijke omgeving waarin het kind zich thuis voelt en zichzelf optimaal kan ontwikkelen. Het kind kan zich in een groep met kinderen van diverse, maar passende leeftijden enerzijds optrekken aan andere kinderen, maar anderzijds zich ook leren beheersen in het contact met jongere of oudere kinderen.

Binnen Juut & Co vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen zichzelf te zijn en de kans krijgen zich op hun eigen manier te ontwikkelen. Omdat geen kind hetzelfde is, zijn wij aldoor op zoek naar dat wat ieder kind nodig heeft. Dit stelt ons in staat aan te sluiten bij de individuele behoeftes van ieder kind en zijn ontwikkeling.

Om aan deze individuele behoeftes te voldoen, houden we ons aan de doelstellingen van Riksen-Walgraven. Dit zijn doelen waarmee een kind groeit naar een volwaardig volwassen persoon. De toelichting van deze doelen zijn terug te lezen in hoofdstuk 3 t/m 6:

- 1) het bieden van emotionele veiligheid
- 2) het bevorderen van de persoonlijke competentie
- 3) het bevorderen van de sociale competentie
- 4) de socialisatie van kinderen door overdracht van normen en waarden.

1.2 De missie en doelstelling

De missie van Juut & Co kan als volgt omschreven worden: Ieder kind heeft een unieke persoonlijkheid die zijn⁵ eigen unieke levensweg zal gaan en op die manier iets zinvol zal bijdragen aan de maatschappij. We helpen het kind zijn eigen unieke vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen door z'n intrinsieke motivatie tot ontwikkelen te ondersteunen, zodat het als volwassene het vermogen bezit om daadwerkelijk uit te voeren wat het zich (tijdens de kinderjaren onbewust) tot doel heeft gesteld.

De missie binnen Juut & Co leidt er toe dat we het kind begeleiden in de ontwikkeling. Het kind observeren en een toegesneden uitdaging aanbieden. Het is absoluut niet onze bedoeling een kind op een 'gewenst' niveau te brengen. Elk kind heeft een eigen, unieke ontwikkeling en die respecteren wij. Vanuit onze doelstelling volgt dat de begeleiding voor het grootste deel bepaald wordt door de individuele behoefte van het kind.

1.3 Uitgangspunten voor het kind

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de dagelijkse invulling binnen Juut & Co. Veiligheid, geborgenheid en ritme vormen hierbij belangrijke voorwaarden.

- Het kind voelt zich veilig en geborgen als het kan rekenen op onze zorg en aandacht. Persoonlijke aandacht binnen de groep is één van de belangrijkste punten. Binnen het dagelijkse programma wordt er tijd vrij gemaakt voor één op één contacten en begeleiding.
- Er is een op het kind en de groep afgestemd dagritme waarbinnen het kind de juiste zorg krijgt. De groepen binnen Juut & Co zijn zo samengesteld dat er volledige aandacht is voor de specifieke behoeftes die bij een bepaalde ontwikkelingsfase horen.

We krijgen hiermee inzicht in hoe de ontwikkeling verloopt en houden dit bij in een kind en volgsysteem.

---

⁴ 'Wij' en 'onze' zijn doelend op de (pedagogisch) medewerkers binnen Juut & Co.

⁵ Binnen het pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over 'hem' en 'zijn'. Dit kan tevens vertaald worden naar 'haar'

- De inrichting sluit aan op de belevingswereld van de kinderen. De ruimtes zijn veilig en schoon. Kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Juut & Co biedt een uitdagende speel-leeromgeving die kinderen stimuleert en prikkelt.
- De kinderen worden begeleid door deskundige pedagogisch medewerkers die vanuit de pedagogische visie een relatie aangaan met het kind. De pedagogisch medewerker schept een warme en liefdevolle omgeving, waarbinnen het kind zich geborgen voelt. Vanuit oprechte betrokkenheid, met aandacht voor ieder kind, geven zij op professionele wijze vorm aan de opvang van de kinderen.

1.4 Ouders in de opvoeding

1.4.1 Relatie

Door de pedagogisch medewerkers van Juut & Co wordt geïnvesteerd in een goede relatie met ouders. Zij zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en kennen hun kind tenslotte als de beste. Wederzijds informeren de pedagogisch medewerkers en ouders elkaar goed. Voor ouders is het prettig als ze gezien en gehoord worden. Voor de pedagogisch medewerkers is het van belang dat ze op de hoogte zijn van de thuissituatie, waardoor het gedrag van het kind beter te begrijpen is. Door hier open met elkaar over te praten ontstaat er een goed partnerschap.

1.4.2 Oudercontact

Het oudercontact begint bij het intakegesprek, waarbij kennis wordt gemaakt en informatie wordt uitgewisseld. Dit intakegesprek wordt gevoerd met ouders en de mentor.

Als de opvang is gestart, wordt er tijdens breng- en haalmomenten tijd vrij gemaakt om de dag door te spreken. Hoe ging het, wat ging goed, wat ging minder goed?

Naast de mondelinge overdracht is er voor kinderen tot 1 jaar een boekje, waarin het dagritme wordt beschreven. Geregeld wordt de ontwikkeling van het kind besproken met de ouders. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het observatiesysteem KIJK.

1.4.3 Oudercommissie

De Wet Kinderopvang stelt dat elke vestiging van een kinderopvang-organisatie vertegenwoordigd moet worden door een oudercommissie. De taken en rechten van de oudercommissie zijn, net als die van bijvoorbeeld de ondernemingsraad, wettelijk vastgelegd. Het is een raad van en voor ouders van kinderen die gebruik maken van de dagopvang. Tijdens de intake wordt kenbaar gemaakt dat er bij interesse deelgenomen kan worden aan de oudercommissie.

Bij Juut & Co wordt minstens één keer per jaar een overleg met de oudercommissie georganiseerd, met als onderwerp het pedagogische beleid. Juut & Co ziet ouders als partners als het gaat om de opvoeding en verzorging van kinderen en ziet het als vanzelfsprekendheid dat ouders betrokken worden bij het stimuleren van de ontwikkeling hun kinderen.

1.4.4 Ouderavonden

Een aantal keer per jaar organiseren de oudercommissie, of de pedagogisch medewerkers een ouderavond. Deze ouderavonden zijn interactief. Door middel van een onderwerp wordt er die avond informatie verstrekt. Voorbeelden zijn: Gezonde voeding, allergieën, zindelijkheid, gedrag, enzovoort. Ouderavonden worden ver van tevoren bekend gemaakt via e-mail. Opgave is meestal noodzakelijk.

1.4.5 Nieuwsbrief

Regelmatig wordt er een nieuwsbrief digitaal verstuurd. Hierin worden ouders op de hoogte gebracht van nieuwe ontwikkelingen, weetjes of reminders of thema's aangekondigd.

1.5 Spelen is leren - Startblokken van Basisontwikkeling

Spel is voor het kind de manier bij uitstek van ontdekken, ervaren en onderzoeken. Daarom neemt spel een belangrijke plaats in. Al spelend ontwikkelt een kind zich en maakt een kind contact met zijn omgeving. Om deze ontwikkeling optimaal te stimuleren maken wij op alle locaties gebruik van het programma Startblokken van Basisontwikkeling⁶. Het is een landelijk erkend programma met een uitgewerkte visie voor de opvang, vorming en educatie van jonge kinderen.

De meeste pedagogisch medewerkers hebben de tweejarige opleiding afgerond. Zij passen de opgedane ervaring toe in de praktijk. De belangrijkste uitgangspunten van Startblokken van waaruit wij werken staan hieronder beschreven:

- Activiteiten worden aangeboden aan de hand van een thema. Elke periode komt er een ander thema aan bod. De kinderen worden binnen dit thema uitgenodigd om te ontdekken en krijgen hierbij passende materialen aangeboden.
- De groepen zijn zo ingericht dat er verschillende speelhoeken zichtbaar zijn. Voorbeelden hiervan zijn de bouwhoek, de huishoek en de leeshoek. In deze hoeken zijn 'echte' materialen terug te vinden. Denk aan lege pakken, flessen en natuurlijke materialen. Hierdoor wordt het kind gestimuleerd vanuit 'de volwassen wereld', waarin ze later ook gaan functioneren.
- Begeleiding wordt geboden doordat pedagogisch medewerkers meespelen met het kind. Tijdens dit spel, met een educatieve insteek, leert de pedagogisch medewerker het kind nieuwe woorden, vaardigheden en begrippen aan. Maar ook het spel zónder impliciet educatief doel, vinden we binnen Juut & Co van onschatbare waarde.

We kunnen een spelactiviteit betekenisvol noemen wanneer:

- * het kind met aandacht speelt
- * het kind actief betrokken is bij z'n spel
- * het kind plezier heeft
- * het kind zelf initiatieven neemt en keuzes maakt in z'n spel

Deze uitgangspunten brengen de pedagogische medewerkers telkens weer terug naar passende activiteiten, waarin kinderen optimaal en op een onbezorgde manier worden gestimuleerd in hun ontwikkeling. Spelen is leren!

---

⁶ OCO (8 september 2014). Startblokken, wat is dat voor VVE-programma? Geraadpleegd op 20 januari 2017, van link <http://www.onderwijsconsument.nl/startblokken-wat-dat-voor-vve-programma>

Hoofdstuk 2

Doelgroepen en groepssamenstelling binnen Juut & Co

2.1 Groepssamenstelling op de kinderopvanglocaties

2.1.1 Locatie Ulft

De groepssamenstelling bestaat op onze locatie in Ulft uit vier horizontale groepen: twee groepen kinderen in de leeftijd van nul tot twee jaar (baby- /dreumesgroep) en twee groepen kinderen van anderhalf tot vier jaar (peutergroepen).

In die vier groepen ; Visjes, Zeepaardjes, Kikkers en Dolfijnen worden in totaal 51 kinderen opgevangen.

Er is gekozen voor deze groepssamenstellingen omdat er binnen deze horizontale groepen meer overeenstemming is tussen leeftijdsgenootjes, gezien het dagritme waar zij behoefte aan hebben, en met betrekking tot de activiteiten die aansluiten bij hun ontwikkelingsniveau.

Om kinderen een vertrouwde omgeving te bieden, wordt elk kind opgevangen binnen een stamgroep. Op deze stamgroepen staan vaste pedagogisch medewerkers, die elk hun eigen mentorkinderen hebben. De mentor volgt en observeert het kind en heeft nauw contact met de ouders. De mentor is het eerste aanspreekpunt.

De groepen Visjes en Zeepaardjes 0 tot 2 jaar

Op de groep van 0 tot 2 jaar, de babygroep, heerst er rust en regelmaat. Op de Visjes is plaats voor maximaal tien kinderen. Op de Zeepaardjes is plaats voor maximaal negen kinderen.

Op de babygroepen worden kleinere activiteiten aangeboden, passend bij de leeftijd. Denk aan zingen, voorlezen, ontdekken van materialen en lichamelijke oefeningen, zoals rollen en leren lopen. Elke baby heeft een eigen ritme. Er is een goede overeenstemming met ouders in het ritme thuis en op de groep. De pedagogisch medewerkers proberen het ritme van thuis zoveel mogelijk aan te houden, zodat er weinig wisselingen plaats vinden. Dit geeft de baby veel steun, houvast en herkenning.

Naarmate de baby ouder wordt en het eraan toe is, worden er meer passende activiteiten aangeboden, voorbereidend op de peutergroep.

De groepen Kikkers en Dolfijnen 1,5 tot 4 jaar

De peutergroep bestaat uit twee groepen met maximaal zestien kinderen per groep.

Er is er meer uitdaging, passende leeftijdsgenootjes en een ruimer aanbod. Denk aan dansen, knutselen en taalactiviteiten.

Ook een kringspel en samen lezen zijn activiteiten voor deze leeftijdsgroep. Natuurlijk staat het lekker kunnen spelen ook hoog in het vaandel.

Er is over de gehele dag eenzelfde ritme, denk aan zindelijkheidstraining, eten en drinken, activiteiten en rustmomenten. Hierdoor hebben kinderen ook op deze groepen rust en regelmaat.

2.1.2 Locatie Barlo

De Rupsjes in Barlo bestaat uit één verticale groep van nul tot vier jaar. Binnen deze verticale groep staat leren van elkaar voorop. Baby's zien al vroeg dat er oudere kinderen om hen heen spelen en kunnen leren van het gedrag van de oudere kinderen. De oudere kinderen leren om rekening te houden met de kleintjes en kunnen helpen bij hun verzorging. Dit stimuleert hun zelfstandigheid en eigenwaarde. Op deze locatie worden in totaal 32 kinderen opgevangen; kinderopvang én peuteropvang.

2.1.3 Locatie Steenderen

De Pannevogel in Steenderen heeft 2 stampgroepen, namelijk een stampgroep Rupsjes voor de leeftijd van 0-2 jaar voor maximaal 6 kinderen en een stampgroep Vlinders voor de leeftijd van 2-4 jaar voor maximaal 16 kinderen. Ook hier staat het leren van elkaar voorop. De diversiteit van leeftijden benadert de huiselijke situatie. De oudere kinderen helpen de kleintjes bij het spel en zijn een voorbeeld voor de kleintjes. Er worden activiteiten op maat aangeboden. Als we de kind-aantallen in kinderopvang en peuteropvang bij elkaar optellen, dan worden er 22 kinderen bij de Pannevogel opgevangen, 16 in de peuteropvang en 6 in de kinderopvang.

2.1.4 Locatie Hengelo

De Wilgenhof bestaat ook uit één verticale groep van nul tot vier jaar. Binnen deze verticale groep staat leren van elkaar voorop. Baby's zien al vroeg dat er oudere kinderen om hen heen spelen en kunnen leren van het gedrag van de oudere kinderen. De oudere kinderen leren om rekening te houden met de kleintjes en kunnen helpen bij hun verzorging. Dit stimuleert hun zelfstandigheid en eigenwaarde. De Wilgenhof biedt plaats aan 11 kinderen.

2.2 Peuteropvang locaties

Op diverse locaties in de Achterhoek biedt Kinderopvang Juut & Co peuteropvang aan. Op deze groepen kunnen maximaal 16 kinderen opgevangen worden.

Bij de peuteropvang van Juut & Co kunnen peuters vanaf twee jaar niet alleen lekker spelen en andere kinderen ontmoeten, maar ze zetten ook nog een extra stapje in hun ontwikkeling. In een omgeving die helemaal voor hen is ingericht leren peuters samen met andere kinderen zich te ontwikkelen.

Juut & Co heeft de volgende peuteropvang locaties:

- * **PO KlimOp** in Etten (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO Nijntje** in Halle (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO Hopza** in Hengelo (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO P.U.K.** in Keijenborg (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO IJzevoorde** in IJzevoorde (8 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO Buitenkind** in 's-Heerenberg (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO Barlo** in Aalten-Barlo (16 kinderen vinden hier een plek)
- * **PO Pannevogel** in Steenderen (16 kinderen vinden hier een plek)

De peuteropvang is tijdens schoolvakanties gesloten.

2.3. Dagritme

Om regelmaat en structuur aan te brengen, werken we op alle groepen met een vast dagritme. Ook zijn er vaste breng- en haaltijden. In de onderstaande tabel staat een overzicht:

	Brengen dagdeel ochtend of hele dag	Ophalen dagdeel ochtend	Brengen dagdeel middag	Ophalen dagdeel middag of hele dag
	07.00 – 09.00u	12.30 – 13.00u	13.00 -13.30u	16.00 – 18.00u
*Voor flexibele opvang gelden andere tijden, evenals voor peuteropvang. * Verlengde opvang is mogelijk in overleg * Po dagritme wijkt af				

2.4 Plaatsingsbeleid

2.4.1 De kennismaking

De eerste kennismaking vindt meestal plaats via telefoon of e-mail. Er wordt een afspraak gemaakt bij de ouder aan huis of op de betreffende locatie om sfeer te komen proeven en een beeld te krijgen van de opvang. De ouders krijgen dan een informatieboekje met aanmeldformulieren.

Na de eerste kennismaking wordt het kind aangemeld door ouders, door middel van een overeenkomst. Nadat deze is ingevuld, wordt er contact opgenomen over de plaatsing op de gewenste dagdelen.

Voorafgaand aan de plaatsing worden de ouders, samen met het kind, uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek leggen we de basis voor een vertrouwensrelatie tussen ouders en het kinderdagverblijf.

Centraal tijdens het intakegesprek staat de uitwisseling van informatie over de verzorging en opvoeding van het kind. Daarnaast wordt er bekend gemaakt wie de mentor wordt van het kind. We vragen naar de wensen van ouders om dit zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Al deze informatie nemen we op in een zogeheten intake lijst. Deze lijst komt vervolgens in het persoonlijke overdrachtsrapport van het kind.

Vanaf dit moment is het duidelijk op welke stamgroep het kind geplaatst wordt. Een vaste pedagogisch medewerker, bijna altijd de mentor, geeft tijdens dit gesprek specifieke informatie over de groep en zijn samenstelling.

2.4.2 Wennen

Tijdens het intakegesprek worden er afspraken gemaakt over de wendagen. Op deze dagen wordt er door het kind kennis gemaakt met de pedagogisch medewerkers, de ruimtes en de kinderen. Het wennen gebeurt in de meeste gevallen in de ochtend en bestaat uit 2 delen. De eerste keer komt het kind twee uur wennen, de tweede keer vier uur. Het wennen vindt plaats op de dagen waarop het kind aanvankelijk zal komen.

Het wennen bij de peuteropvang bestaat uit één wen-moment.

De meeste nieuwe situaties zijn spannend. Dit geldt ook voor een kind. Het wennen nemen we daarom ook erg serieus. Geborgenheid en vertrouwen zijn twee belangrijke aspecten. Dit vullen we als volgt in:

- Er zijn genoeg pedagogisch medewerkers op de groep, zodat er genoeg aandacht gegeven kan worden aan het nieuwe kind.
- Het afscheid met ouders is kort en bondig. Vanuit de praktijk is duidelijk hoe langer het afscheid duurt, hoe moeilijker het wordt voor beide partijen.
- Ouders houden we op de hoogte door middel van een mobiele telefoon binnen het kinderdagverblijf. Een appje of een fotootje geeft ouders vertrouwen.
- Wanneer blijkt dat het kind meer tijd nodig heeft om te wennen, plannen we dit samen met ouders in.

2.4.3 Overgang van babygroep naar peutergroep bij KDV Uift en KDV Steenderen

Wanneer een kind anderhalf / twee jaar is en hij er klaar voor is, gaat hij over naar de peutergroep. Dit is een belangrijk moment voor ouder en kind. Op de peutergroep is meer uitdaging, zijn leeftijdsgenootjes en meer passende ontwikkelingsgerichte activiteiten. Bij KDV Steenderen gaan de peuters alleen in de ochtend naar de peutergroep. In de middag blijft de groep van 0-4 jaar.

Door middel van een brief wordt bij KDV Uift bekend gemaakt per wanneer het kind over gaat en naar welke groep. Daarbij worden twee wenmomenten kenbaar gemaakt. De eerste keer twee uurtjes, de tweede keer vier uurtjes.

Tijdens deze wenmomenten, moet het kind te alle tijden terug kunnen naar de stamgroep. Hier wordt rekening mee gehouden binnen het rooster, door het kind op de daglijst te laten staan en dus mee te tellen in het BKR (5.3) Tijdens de wenmomenten mag het kind gaan wennen aan de nieuwe groep, de nieuwe kinderen en de nieuwe pedagogisch medewerkers. Er gaat altijd een bekende pedagogisch medewerker van de babygroep mee tijdens het wenmoment.

Deze pedagogisch medewerker blijft bij het kind, totdat het kind zich veilig genoeg voelt om overgedragen te worden aan de pedagogisch medewerkers op de peutergroep. Vanaf dit moment gaat het kind mee in het ritme van de groep. Na afloop van de wen-uren, wordt het kind weer teruggebracht naar de babygroep en wordt er een korte overdracht gedaan. De dag van de overgang wordt het kind gebracht op de babygroep, vieren we een feestje en brengt een pedagogisch medewerker van de babygroep het kind, samen met alle spullen, gegevens en het overdrachtsformulier naar een nieuwe uitdaging: de peutergroep. Wanneer het kind meer tijd nodig heeft, wordt in overleg nog een wenmoment ingepland. Bij KDV Steenderen komen de kinderen met ene activiteit al meer samen en is de stap naar de peutergroep makkelijker. De kind wordt naar de groep gebracht door de vertrouwde leidster en als het niet wil lukken op de nieuwe groep, dan kunnen ze terug naar de andere groep. De groepen zijn met elkaar verbonden.

2.5 Afwijken van de stamgroepen bij KDV Uift, KDV Steenderen, PO Keijenburg en PO Halle

In sommige situaties kan ervoor gekozen worden om (stam)groepjes samen te voegen.

Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen. Zo ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd, aan kinderen met dezelfde interesse of wandelen met een groepje kinderen.

Doordat alle groepen gedurende de dag met een dagprogramma werken zijn de structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd.

Het samenvoegen van groepen kan structureel zijn op een specifieke dag van de week, maar kan ook incidenteel voorkomen, bijvoorbeeld in vakantieperiodes. De keus voor samenvoegen van groepen kan worden gemaakt als er sprake is van een lagere bezetting van de groepen. De kinderen worden de hele dag in deze samengestelde groep opgevangen door een (of meer) vaste pedagogisch medewerkers.

Soms spelen kinderen van de ene groep bij een andere groep, het gaat dan om een verrijking voor het kind zelf. Een voorbeeld: op de Zeepaardjes liggen alle baby's in bed en is er één kind van 1,5 jaar op, dan is het voor dit kind veel leuker om even bij de Visjes te gaan spelen. Ook andersom is dit mogelijk. Kinderen van de Visjes of de Zeepaardjes kunnen ook bij de Kikkers spelen voor een tijdje. Ook de kinderen van de Kikkers en Dolfijnen spelen weleens bij elkaar.

Het afwijken van de stamgroep binnen de babygroep komt ook voor. Er wordt gekeken naar wat de baby nodig heeft. Komt de ontwikkeling beter tot uiting binnen een kleinere, of wat grotere groep? Dan wijkt het af van de stamgroep en plaatsen we de baby op de groep waarin hij het beste tot uiting komt. Hierbij wordt rekening gehouden met een vast gezicht (de mentor). Wanneer blijkt dat het kind op zijn plek is, wordt het ook altijd op zijn 'eigen groep' geplaatst, zodat er zo min mogelijk wisseling is. Ouders zijn op de hoogte van het samenvoegen of de wisseling van groepen en tekenen hier ook voor.

Ter bevordering van de motoriek gaan de peuters van de peuteropvang Keijenburg om de week gymmen in de gymzaal van school. Zo leren zij ook de school al kennen en is de overstap naar school ook makkelijker. De peuters van de peuteropvang in Halle gaan elke week gymmen in de gymzaal van de basisschool.

2.6 Extra dagdelen en flexibele opvang

Het is mogelijk om, in de periode dat er opvang afgenomen wordt, dagdelen te veranderen of te ruilen. Dit moet schriftelijk en in overleg gebeuren en kan binnen 1 week, bijvoorbeeld tussen donderdag en donderdag.

Naast dagdelen (maximaal vijf uur) is er ook flexibele opvang mogelijk.

Ouders die onregelmatig werken hebben hier baat bij. Aan hen wordt gevraagd om de dagen door te geven, wanneer ze opvang nodig hebben. Zij hoeven zich niet aan de vaste breng- en haal momenten te houden en opvang wordt gegarandeerd. Om de rust op de groep te waarborgen, zorgen we ervoor dat er tijdens flexibele uren genoeg personen op de groep zijn, om een goede overdracht te krijgen en te geven. In overleg is er ook verlengde opvang mogelijk.

Hoofdstuk 3

Doel 1: Het bieden van emotionele veiligheid

3.1 Emotionele veiligheid van het kind als basisdoel

Zoals u al heeft kunnen lezen in hoofdstuk 1, baseren we ons werk op de vier pedagogisch doelen van professor Riksen-Walgraven. Deze doelen vormen de basis van de kinderopvang in Nederland, deze doelen begeleiden een kind in z'n ontwikkeling naar de volwassenheid. In een notendop beschreven betekent dit voor de pedagogisch medewerkers van Juut & Co dat ze op een sensitieve en responsieve manier met de kinderen omgaan, dat respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond, dat er grenzen worden gesteld, dat er structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat ze zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

Emotionele veiligheid is een van de belangrijkste pedagogische doelen. In de ontwikkeling van veiligheid is het kind afhankelijk van zijn omgeving. De omgeving creëert een relationele situatie die voor het kind als veilig wordt ervaren. Die omgeving wordt in de meeste gevallen gevormd door de ouders. Indien de ouders niet in de gelegenheid zijn deze omgeving voor het kind te creëren, dan is het volgens ons van belang een zo goed mogelijk alternatief voor deze situatie aan het kind en ouders aan te bieden. Emotionele veiligheid in de leefomgeving van een kind is van levensbelang voor hem of haar!

Kinderdagopvang Juut & Co is een veilige basis, een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het is aan de pedagogisch medewerker om een klimaat te scheppen waarbinnen ieder kind zich veilig en geborgen voelt. Dit gebeurt door kind volgend te handelen en een sensitief-responsieve houding aan te nemen. De pedagogisch medewerkers voelen een kind aan en reageren daarop. Bij baby's reageren ze bijvoorbeeld op lichaamstaal, houding en oogcontact. Hierdoor voelt het kind zich gesteund en begrepen.

Er wordt op alle groepen gewerkt met een vast dagritme. De rituelen en dagindeling in de groep geven de kinderen houvast. Zo weten ze waar ze aan toe zijn. Eerst samen een liedje zingen en daarna eten.

3.1.1 Hechting

Een goede en gezonde hechtingsrelatie is erg belangrijk. Veilige gehechtheid heeft positieve invloed op sociale relaties. Binnen onze locaties kunnen kinderen op ons rekenen. Kinderen krijgen de ruimte om zelf te ervaren en worden hierbij begeleid. Er is respect, zowel voor de kinderen als voor de volwassenen.

Voor de baby is extra aandacht, de hechting begint tenslotte daar. Persoonlijke aandacht door knuffelen en interactie staan hoog in het vaandel. Er wordt structuur geboden en de behoeftes van de baby worden gevolgd, door te reageren op de signalen van de baby. Lachen, huilen, in de ogen wrijven, gapen zijn allemaal signalen waarop adequaat gereageerd wordt. Bijvoorbeeld door te troosten, praten of complimenteren, een aai over de bol of een knuffel.

3.2.1 Communicatie en interactie

Communicatie is een belangrijk aspect binnen emotionele veiligheid. De pedagogisch medewerkers communiceren op een juiste en eenduidige manier met kinderen:

* Ze benaderen de kinderen op een respectvolle wijze.

Er wordt op kindhoogte, op een rustige manier met het kind gecommuniceerd. We praten op een uitnodigende wijze en zenden lichaamstaal uit die congruent is met de situatie, dat wil zeggen dat we zorgen voor gedrag dat voorspelbaar is voor het kind. Dit is immers een cruciale factor in het veilig gehecht raken.

* Ze zorgen voor een open en ontspannen sfeer in de groep.

In een drukke omgeving, waarin een gespannen sfeer heerst, kan een kind niet zichzelf zijn. Een kind moet zich veilig kunnen voelen. Dit doen we door een huiselijke en ontspannen sfeer op de groep te creëren. De inrichting van de speelleeromgeving is vertrouwd en wij zijn in ons gedrag voorspelbaar voor de kinderen en geven persoonlijke aandacht.

*Ze benoemen de gevoelens van de kinderen.

Wij maken duidelijk dat gevoelens geuit mogen worden. Door een gevoel te accepteren en te benoemen, leert een kind zichzelf en zijn gevoelens kennen. Bovendien wordt een kind zo gestimuleerd om deze gevoelens te uiten. 'Ik zie dat je boos kijkt', 'kun je vertellen hoe dat komt?' 'Ik zie tranen op je gezicht'. 'Wil je vertellen wat er is'?

*Ze laten kinderen zélf de oplossingen zoeken voor de 'problemen' en obstakels die ze tegen komen. Uiteraard ligt hier een begeleidende rol voor de pedagogisch medewerker. We komen hiertoe, omdat we weten dat kinderen al op jonge leeftijd in staat zijn om zelf oplossingen te vinden en we vinden het van belang om dit te stimuleren.

We vragen kinderen om zelf hun verhaal te vertellen en welke oplossing daarbij hoort. We dringen niet aan en geven het kind de ruimte en de tijd om te denken. Wanneer het kind het nog moeilijk vindt, begeleiden we op een juiste manier. Dat wil zeggen het kind in zijn waarde laten, sturen en samen tot een oplossing komen.

*Ze zorgen voor een goede informatie-uitwisseling met de ouders, want ze zijn partners in de opvoeding van het jonge kind.

De ontwikkeling van het kind, na een dag bij Juut & Co, gaat thuis immers verder. Ook verwerkt het kind thuis de informatie die het de gehele dag heeft opgenomen. Om er aan bij te dragen dat er op beide plekken een optimaal opvoedings- en ontwikkelingsklimaat is, zorgen we voor een goede informatieoverdracht naar ouders. De gebeurtenissen van de dag worden besproken, zodat ouders hierop verder kunnen inspelen.

Hoofdstuk 4

Doel 2: Het bevorderen van de persoonlijke competenties van jonge kinderen

4.1 Ontwikkeling van het kind centraal

Kinderen leren door te ontdekken, door uit te proberen, en door na te bootsen. Dit zit allemaal verpakt in het spel van jonge kinderen. De wereld wordt steeds groter voor hen en al spelend ontdekken ze die 'grote-mensen-wereld'. Een belangrijke taak voor de pedagogisch medewerkers binnen Juut & Co is om het kind hierin te stimuleren en te begeleiden. Ieder kind heeft een unieke persoonlijkheid en een unieke levensweg. De pedagogisch medewerkers helpen het kind zijn unieke vaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. Door bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, hem te omringen met mooie, goede en waarachtige dingen kan het kind een basisvertrouwen ontwikkelen dat de grondslag vormt voor een positieve levenshouding.

In het samenzijn met andere kinderen leert het kind zich sociaal en emotioneel te ontwikkelen. Zorg voor andere kinderen, zelfredzaamheid en zelfstandigheid worden gestimuleerd. Het vrije spel is daarbij voor het jonge kind onontbeerlijk. Daarin worden belevenissen van thuis en onderweg verwerkt. Vaak is het spel voor het jonge kind de eerste sociale oefening waarin het andere kinderen ontmoet. Spelen is doen en leren. Spelen is leven, bewegen en sociaal contact maken.

4.2 Persoonlijke competenties

Juut & Co biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met dit begrip wordt bedoeld op brede persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen en creativiteit. Ook worden de kinderen spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Dit alles bij elkaar maakt het voor jonge kinderen mogelijk steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

Zelfvertrouwen

Zelfvertrouwen is geloven in jezelf. Een kind met voldoende zelfvertrouwen gelooft in wat het kan en durft nieuwe uitdagingen aan te gaan en voelt zich competent. Zelfvertrouwen groeit door oefenen. De pedagogisch medewerkers moedigen het kind aan in het opdoen van nieuwe ervaringen. Veelal zal dit met behulp van spel gebeuren. Tijdens het spelen in de bouwhoek valt de toren om. Er is zo hard aan gewerkt! En nu is het kapot. De pedagogisch medewerkers moedigen het kind aan om het weer op te bouwen. Wanneer een toren heel hoog is, kan het gebeuren dat het omvalt. Dat komt omdat het zwaar of scheef wordt. Dat is niet erg, we beginnen opnieuw en er komt weer een hele mooie toren terug.

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

Door de toename van zelfvertrouwen wordt het kind steeds zelfstandiger. De pedagogisch medewerkers stimuleren het kind om hulp te vragen of om zelf keuzes te maken.

Een voorbeeld: Een peuter krijgt tijdens het brood eten de keuze voor beleg: 'Wil je worst of kaas op de boterham?'. Als antwoord zegt het kind 'die'. De pedagogisch medewerker vraagt opnieuw wat het wil; wil je worst of wil je kaas op de boterham? Zo wordt het kind gestimuleerd om zijn eigen gemaakte keuze te uiten.

Een ander voorbeeld: De kinderen gaan buiten spelen. In plaats van dat de pedagogisch medewerkers de jassen pakken en aantrekken, geven zij de kinderen de tijd dit zelf te proberen. De pedagogisch medewerkers geven hierbij wel het voorbeeld.

De baby's worden gestimuleerd door mee te bewegen met aan- en uitkleden. Een voorbeeld is op eigen kracht een armpje door een mouwtje steken. Hoe ouder ze worden, des te meer we de zelfstandigheid bevorderen, door bijvoorbeeld zelf de schoenen/sokken uit te doen. Of zelf de handen te wassen met een washand.

Op alle groepen zijn we bezig met zindelijkheid. Op de babygroep beginnen we, als het kind eraan toe is, met oefenen op het potje. Kennismaken en er even op zitten zijn de eerste stappen.

Naarmate de kinderen ouder worden, wordt er standaard geoefend op het potje of de wc. Op de peutergroepen gaan de kinderen tijdens de verschoonronde naar het toilet, waarbij een pedagogisch medewerker de kinderen begeleidt. We werken met 'plaskaarten' waardoor succesvolle ervaringen worden bevorderd. Na elke succesvolle toiletronde mag het kind een sticker plakken.

Creativiteit

Naast het aanbieden van gevarieerd speelgoed wordt er veel gebruik gemaakt van echte materialen. Hiermee bedoelen wij materialen die herkenbaar zijn voor kinderen, waarmee ze in het dagelijkse leven in aanmerking komen. Denk aan lege verpakkingen, dozen, flessen, lepels, tijdschriften enzovoort.

Kinderen kunnen hiermee experimenteren. Bijvoorbeeld tijdens het spel, waarbij kinderen samen drinken in de huishoek, met gebruik van echte melkpakken. Binnen het fantasiespel is dit voor het kind herkenbaar, waardoor ze op een ongedwongen manier worden gestimuleerd.

Ook tekenen, plakken, verven en kleuren zijn activiteiten binnen ons kinderdagverblijf, gekoppeld aan een thema. Onder het motto 'spelen in plaats van presteren' oefenen wij met werkstukjes. Het kind onderzoekt de (on)mogelijkheden van materiaal. Denk bijvoorbeeld aan de kleur die een potlood afgeeft of wat er gebeurt als je naast het blaadje kleurt.

Andere vormen van creativiteit zien we ook terug in verkleeden of schminken, waarbij de kinderen zichzelf in de spiegel terugzien. Hierin komt de fantasiewereld om de hoek kijken.

Taalontwikkeling

Taal is een belangrijk aspect binnen de ontwikkeling van kinderen. Met taal kun je duidelijk maken wat je wilt. Onder meer door een rijk taalaanbod van de pedagogisch medewerker, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd.

Ook als een kind nog moeilijk uit zijn woorden komt zal steeds geprobeerd worden het kind te verstaan. Dit gebeurt door het juiste woord te benoemen en te herhalen. Binnen Juut & Co wordt er veel voorgelezen. Ook het zingen van liedjes, woordspelletjes en het benoemen van dagelijkse handelingen zorgen voor het ontwikkelen van de gesproken taal. Bij baby's wordt er gereageerd op brabbelen en non verbale taal: 'Wat zie jij daar?' Tijdens verschonen of uit- en aankleden worden de handelingen benoemd: 'Ik ga nu je sokken uit doen'.

Op het gebied van rekenen wordt gewerkt met getallen, tellen, ordenen, verdelen en omgaan met hoeveelheidsbegrippen. Er worden bijvoorbeeld activiteiten gedaan waarbij themagerichte voorwerpen worden verstopt en gezocht, geteld en geordend. Voorbeeld; bij het thema 'zomer' worden badeendjes bij kleur gesorteerd, en geteld. Hoeveel eendjes zijn er? Nu zwemt er één weg, hoeveel blijven er over?

Ook wordt er gewerkt met telwoorden. In liedjes, versjes en boekjes.

Motorische ontwikkeling

Grove motoriek

Om de grove motorische vaardigheden te ontwikkelen is er ruimte nodig, zodat kinderen zich kunnen bewegen. Hiervoor hebben wij onze buitenruimtes en de groepsruimtes. In de ruimtes hebben we de mogelijkheid om een parcours op te zetten met kussens, hoepels en stoelen. Ook dansen en bewegingsspelletjes worden hier gedaan. Het kind oefent om zich een motorische vaardigheid eigen te maken en zelfvertrouwen op te bouwen. Wanneer een motorische oefening moeilijk is, zullen wij het kind aanmoedigen.

Eerst zullen we verbaal hulp bieden, als dit niet lukt, zullen we daadwerkelijk hulp bieden door een motorische vaardigheid voor te doen en zo nodig samen te doen. Bijvoorbeeld leren fietsen. Samen met het kind oefenen we om de beweging van het fietsen onder de knie te krijgen. Eerst door op de fiets te gaan zitten en te ervaren hoe je vooruit kunt komen, daarna met de voeten op de trappers om de beweging te ontdekken.

Naast bezig zijn moet er ook ruimte zijn voor eigen ideeën en initiatieven. Als het kind aangeeft even te willen rusten of even niets te willen doen, wordt dit geaccepteerd. Even bij de pedagogisch medewerker op schoot of zitten op het gras. Het kind wordt in staat gesteld zijn eigen initiatief te gebruiken.

Met baby's wordt er geoefend met rollen, tijgeren en kruipen. De baby's worden niet beperkt in de ruimte en kunnen de groep zelfstandig rond om te ontdekken. Er is een grondbox/-gedeelte op de groepen, maar we proberen de baby's zo veel mogelijk de vrije ruimte te geven. Hierdoor wordt de motoriek optimaal gestimuleerd.

De fijne motoriek

Kleuren, kleien, rijgen, prikken, bouwen en verven, maar ook zelf brood smeren, eten met bestek en drinken uit een beker, de rits dicht doen en het om kunnen gaan met een klittenbandsluiting zijn hier onderdeel van.

Dagelijks wordt er een activiteit aangeboden die betrekking heeft op de fijne motoriek. Bij het thema 'herfst' kleien we bijvoorbeeld slakjes. Eerst de klei zacht maken, daarna rollen en daarna oprollen. Wat zien we nu? Wat kunnen we nog meer maken? Ook de mondmotoriek wordt meegenomen in de activiteiten. Blazen door een rietje, of bellenblazen zijn voorbeelden.

Sensomotorische ontwikkeling

Kinderen ervaren met de zintuigen. Prikkel komen via de zintuigen binnen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de zintuigen door activiteiten aan te bieden met verschillende materialen, geuren en kleuren.

Voor baby's staat zintuiglijke ontwikkeling bovenaan. In kleine groepjes bieden we activiteiten aan waarbij de zintuigen worden geprikkeld. Voorbeelden zijn het spelen met macaroni, scheerschium, of balletjes. Bij peuters wordt de sensomotorische ontwikkeling nog een stapje verder uitgebreid, door activiteiten aan te bieden die meerdere zintuigen in één keer prikkelen, denk aan de zand-water tafel of het maken van een blotevoeten pad.

Lichamelijke ontwikkeling en seksualiteit

Al vroeg begint een kind het eigen lichaam te herkennen en krijgt er belangstelling voor. Verschillen tussen jongens en meisjes, zindelijk worden, kinderen beginnen er bewust van te worden.

Er worden vragen gesteld over hun eigen lichaam, of dat van een ander. Het is aan de pedagogisch medewerker om hier gepast, op kindniveau, op te reageren. Er wordt respectvol en met normale termen gecommuniceerd. Eventueel kan dit teruggekoppeld worden naar de ouders.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling is een breed begrip. Leren, onthouden, ontdekken, ordenen, en het oplossen van problemen vallen onder deze ontwikkeling. De cognitieve ontwikkeling is niet los te zien van de boven omschreven ontwikkelingsgebieden. Door de toename van de persoonlijke competenties zoals de motorische- of de taalontwikkeling, wordt de wereld om het kind heen groter. Hierdoor leren zij problemen op te lossen, na te denken en slaan dus spelenderwijs nieuwe informatie op.

Wij stimuleren de kinderen zoveel mogelijk om zelf te denken. We vinden het in dit kader van belang dat de pedagogisch medewerker het kind in het spel ondersteunt zonder dat het kind het initiatief uit handen wordt genomen. Dit wordt ondersteund door spelletjes en door individueel en in groepsverband te communiceren. Bijvoorbeeld door samen in de kring te gaan en te praten over wat ons en de kinderen bezighoudt. Bijvoorbeeld op vakantie gaan, wezen logeren. Het is aan de pedagogisch medewerkers om de persoonlijke competenties van de kinderen te onderkennen, te waarderen en te stimuleren. Dit doen zij door het kind ruimte te bieden om zichzelf te zijn en door actief een relatie aan te gaan met het kind, waardoor zij het kind goed leren kennen. Het kind leert zo de wereld beetje bij beetje te begrijpen.

Hoofdstuk 5

Doel 3: Het bevorderen van de sociale competenties van jonge kinderen

5.1 Sociale competentie als basisdoel

Wanneer het kind voldoende (basis)veiligheid heeft ontwikkeld, kan het in toenemende mate zijn sociale competenties ontwikkelen. Dit betekent het ontwikkelen van zijn 'doen en laten' in relatie tot anderen. Dit houdt tevens in dat er meer afstand genomen wordt van het hechtfiguur (de pedagogisch medewerker). Juut & Co vindt het van belang dat de pedagogisch medewerker dit proces faciliteert en ondersteunt. Dit gebeurt door ruimte te geven aan het kind; zelf laten ontdekken, grenzen aangeven en stimuleren. Ook praten en troosten zijn belangrijke aspecten. Hierdoor krijgt het kind de kans zelf te ontdekken wat hem past en wat hem niet past.

5.2 Vrij spelen

Veel activiteiten worden met de hele groep gedaan, maar er wordt ook geregeld gewerkt met kleine groepjes. Kinderen die zich hier veiliger voelen, krijgen de kans zich te ontplooiën.

Een onderdeel binnen het dagprogramma is het vrij spelen. Kinderen krijgen hier de kans om echt hun eigen gang te gaan. Ze mogen zelf speelgoed pakken, of in een speelhoek gaan spelen. De pedagogisch medewerkers observeren het welbevinden en toetsen de betrokkenheid. Sommige kinderen spelen graag alleen, anderen graag samen. De kinderen worden hierin geactiveerd en gestimuleerd. Het kind dat vaak volgt, wordt begeleid in het kiezen van een eigen spel. Voor het kind dat altijd alleen speelt, wordt begeleiding gegeven in het samenspelen. Dit doen we door het kind te begeleiden in de groep. Bijvoorbeeld: In de poppenhoek wordt een baby naar bed gebracht door twee kinderen. We oefenen met het vragen of we mee mogen spelen. Is de baby moe? Moet het nog een schone luier? Wie gaat er een luier pakken?

We werken hier altijd volgens de methode Startblokken van Basisontwikkeling (1.5)

5.3 Functioneren in de groep met en

Al op jonge leeftijd leren we de kinderen te functioneren en mee te helpen in de groep. Bij de jongste kinderen gaat dit nog spelenderwijs. Baby's zijn nog zeer afhankelijk van de omgeving en van de volwassene. De leefwereld wordt wel een stapje groter, doordat het bij ons in aanraking komt met andere volwassenen en kinderen.

Er zijn vaste gezichten bij nul jarige, zodat zij zich binnen een veilige omgeving sociaal kunnen ontwikkelen. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Daarnaast wordt er nog één vast gezicht aangewezen. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De lijst die dit inzichtelijk maakt, is terug te vinden op de groepen. Hierbij houden we rekening met het afwijken van de stamgroepen.

Als er sprake is van ziekte, vakantie of verlof van het vaste gezicht van het kind zullen wij een vervanger regelen. Wij streven ernaar een pedagogisch medewerker van dezelfde groep aan te wijzen als vast gezicht. Mocht dit niet mogelijk zijn, zal een pedagogisch medewerker van een aangrenzende groep aangewezen worden als vast gezicht. Bij ziekte, verlof of vakantie langer dan 4 weken zullen wij een nieuw vast gezicht voor uw kind aanwijzen, dit zal een pedagogisch medewerker zijn van dezelfde groep.

Wij willen zorgen voor zoveel mogelijk stabiliteit en veiligheid op de groep voor uw kind.

Bij een baby kun je de sociale betrokkenheid waarnemen als het huilt, lacht of volgt. Dit zijn signalen naar de sociale wereld. Pas als het gaat kruipen, tijgeren of lopen wordt de leefwereld groter. De contacten worden uitgebreid naar leeftijdsgenootjes en andere volwassenen. Kinderen worden hierin door de pedagogisch medewerkers begeleid en er wordt interactief op ze ingespeeld. Er wordt bijvoorbeeld uitgelegd wie die volwassene is, die even op de groep kwam. Of er wordt spelenderwijs geoefend met namen van leeftijdsgenootjes.

Bij de peuters wordt de sociale wereld nog groter. Door het contact op de groep, leren kinderen al vroeg hoe ze met andere mensen om moeten gaan. Het is belangrijk dat ze de ruimte krijgen om te experimenteren. Hoe en waarom wordt er door een kind of volwassene op mij gereageerd als ik een bepaalde handeling doe?

Binnen een groep komen verschillende persoonlijkheden bij elkaar. Een algemeen kenmerk is dat peuters nog erg gericht op zichzelf zijn. Spelen gebeurt daarom veel naast elkaar, in plaats van met elkaar. Beetje bij beetje leert een kind zichzelf kennen en zich te verplaatsen in gevoelens van een ander. Vanaf dat moment verschuift het spelen van náást elkaar, naar spelen mét elkaar. Het kind leert binnen het spel om te gaan met leeftijdsgenootjes. Het kind leert wat delen, troosten en rekening houden met een ander is. Ook leert het kind wat wachten is. Bijvoorbeeld: aan tafel wordt er gewacht totdat de boterham op is. Om dit duidelijk te maken, wordt voor het brood eten uitgelegd: Wanneer iedereen zijn boterham op heeft, gaan we weer spelen. Bij de toilet wordt gewacht totdat er een plekje vrij is. 'Anne is nu naar de toilet, daarna ben jij aan de beurt Saar'.

Waar meerdere individuen zijn, moet er ook gedeeld worden. Dit kan best lastig zijn op zo'n jonge leeftijd. We leren de kinderen dat het speelgoed van de groep van iedereen is. Waar iemand mee speelt, komen we even niet aan. Er wordt geleerd om op de beurt te wachten of zelf wat anders te zoeken. Het begeleiden en volgen van het kind in zijn emotionele ontwikkeling creëert ruimte voor deze groei. Het helpt hem aanleren van deze sociale vaardigheden. Emoties worden verwerkt in het spel, alleen of met andere kinderen samen. Door contact leren kinderen hoe ze met andere mensen om moeten gaan.

Bij het ontwikkelen van sociale competenties heeft de pedagogisch medewerker een voorbeeldfunctie. De begeleidingsrol is actief, sturend en begripvol. Er wordt ingegaan op de behoefte van het kind en grenzen worden duidelijk verwoord.

Juut & Co vindt het in dit kader van belang dat de visie van de pedagogisch medewerker aansluit bij de visie van de ouders.

Hoofdstuk 6

Doel 4: Overdracht van normen en waarden

6.1 Normen en waarden als basisdoel

Juut & Co draagt bij aan het zich eigen maken van normen en waarden, cultuur en de samenleving waarvan kinderen deel uitmaken. Juut & Co vindt het belangrijk dat kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving. Wanneer zij eenmaal volwassen zijn hopen en verwachten wij dat dit resulteert in een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij. Het overdragen en het handhaven van de normen en waarden binnen Juut & Co doen wij op de volgende manieren:

- In de groep zijn afspraken, regels en omgangsvormen duidelijk en bekend
- Er wordt zorgvuldig omgegaan met materialen en speelgoed, dit wordt door middel van voorbeelden eigen gemaakt aan het kind
- Afspraken, regels en omgangsvormen worden, waar dit kan, uitgelegd aan de kinderen
- De pedagogisch medewerker ziet toe op de naleving van regels, afspraken en omgangsvormen
- Er wordt met respect met elkaar omgegaan, zowel met kinderen als volwassenen. Het uiten van fysiek of verbaal geweld wordt uiteraard niet geaccepteerd binnen Juut & Co
- We leren kinderen dat mensen verschillend, maar wel gelijkwaardig zijn. Er zijn verschillen in cultuur, uiterlijk, achtergrond en ontwikkeling. Dit wordt bespreekbaar gemaakt
- De pedagogisch medewerker geeft de kinderen feedback op gedrag dat afwijkt van de regels en afspraken. En geeft hierin een positief en goed voorbeeld, waardoor afwijkend gedrag wordt omgebogen naar gewenst gedrag

6.2 Belonen en corrigeren

Binnen Juut & Co worden maatschappelijke normen en waarden zoveel mogelijk uitgelegd en wordt het goede voorbeeld gegeven door de pedagogisch medewerkers. Belonen is hierbij een belangrijk aspect. Beloond gedrag zal zich herhalen en eigen worden gemaakt. Dit is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden. Daarom complimenteren wij op de volgende manieren:

- * Persoonlijk: 'Wat goed van jou om dat zo te doen'
- * Geen oordeel: 'Ik zie dat je een zon hebt getekend, hoe heb je dat bedacht?'
- * Proces: 'Wat heb jij hard doorgewerkt'
- * 'Wat fijn dat je Kim helpt om de auto in de kast te zetten'
- * Het geven van een aai over de bol of een schouderklopje
- * Het geven van een glimlach of knipoog
- * Zelf een sticker mogen plakken.

Om te leren, moeten er soms grenzen overschreden worden. Dit accepteren wij, zolang dit een enkele keer gebeurt. Belangrijk is om dit gedrag op de juiste manier te corrigeren. Corrigeren doen wij door middel van:

- Een aantal keer consequent waarschuwen. Ik heb nu drie keer gezegd dat.....
- Het kind uit de situatie te halen. Even op een aparte stoel of plek
- Uitleggen wat het ongewenste gedrag is, gevolgd door het benoemen van het gewenste gedrag. 'Op de groep gaan we niet rennen, als we lopen gebeuren er geen ongelukken'

- Het goede voorbeeld geven: Als een kind na een aantal keer waarschuwen nog steeds schreeuwt, communiceren we op kindniveau en op kind hoogte. Aankijken en op een rustige toon wordt het gedrag benoemd: 'Ik vind het niet fijn dat je zo schreeuwt, ik krijg pijn aan mijn oren'
- Samen het gedrag inzichtelijk maken: 'Je liep net Jan om ver, zie je dat hij nu verdrietig is? 'Geef hem maar even een handje' 'De volgende keer is het beter om.....'

Belonen en corrigeren moeten met elkaar in balans zijn. Het kind mag niet te lang in een uitzonderingspositie blijven. Ook moet het in een goed tijdspectief plaatsvinden; wat een half uur geleden is gebeurd, wordt nu niet meer gecorrigeerd.

Daarnaast moet de beloning of correctie direct betrekking hebben op het gedrag. Daarbij proberen we de kinderen zo veel mogelijk zelf de consequenties te laten dragen voor hun gedrag.

Hoofdstuk 7

kinderopvang is een vak!

7.1 De pedagogisch medewerkers

Een kind wordt binnen onze locaties opgevangen door een team van deskundige, gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Onze pedagogisch medewerkers hebben minimaal een kindgerichte mbo-opleiding. Er wordt gewerkt volgens de richtlijnen van de CAO- Kinderopvang.

Er wordt regelmatig bijgeschoold op verschillende gebieden. Hierbij valt te denken aan BHV, kinder-EHBO, Startblokken, Observatiesysteem KIJK, enzovoort. Ook worden de veranderingen en nieuwe regels besproken in een teamvergadering, die minimaal één keer per twee maanden plaatsvindt, zodat iedereen op de hoogte is van de ontwikkelingen binnen het vakgebied. Tijdens het groepsoverleg vindt de kindbespreking plaats. Hierin wordt de ontwikkeling van het kind besproken en geven de pedagogisch medewerkers elkaar nieuwe tips en inzichten: Hoe zou jij dit aanpakken? Door ideeën bespreekbaar te maken, wordt de kwaliteit getoetst en omhoog gebracht. Iedere pedagogisch medewerker heeft de mogelijkheid om cursussen en bijscholingen te volgen. Deze worden aangeboden vanuit overige instanties. Een voorbeeld hiervan is interactievaardigheden. Daarnaast worden er geregeld op locatie, avonden georganiseerd, waarin een professional informatie geeft over een bepaald vakgebied. Hierbij valt te denken aan logopedie, allergieën of gezonde voeding. Jaarlijks wordt een actueel opleidingsplan voor de pedagogisch medewerkers van Juut & Co opgesteld, zodat er sprake is van permanente educatie voor pedagogisch medewerkers binnen onze organisatie. Mocht u hier geïnteresseerd in zijn, verwijzen we u door naar het opleidingsplan. Deze kunt u opvragen op kantoor. Juut & Co zet ook een pedagogisch coach en een pedagogisch beleidsmedewerker in, de wijze waarop we dat doen staat in het beleid hierover.

7.1.1 De rol van de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers hebben binnen Juut & Co een begeleidende rol. Dit houdt in dat alles samen met de kinderen gebeurt. De pedagogisch medewerker bepaalt niet, maar geeft voorbeelden en begeleidt hierin. We vinden dit een belangrijk aspect om de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen te vergroten. Niemand is de baas, we zijn allemaal gelijk. Grenzen worden duidelijk aangegeven, waardoor iedereen weet waar hij aan toe is.

7.1.2 De mentor als eerste aanspreekpunt

Ieder kind binnen Juut & Co heeft een mentor: een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. Deze mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders. De mentor observeert en beschrijft de ontwikkeling van het kind en maakt deze bespreekbaar met ouders middels gesprekken. (5.1.3)

In het kader van kwaliteit vinden we het belangrijk dat de mentor het kind ook het meest ziet op de groep. Daarom delen we het mentorschap in, aan de hand van de werkdagen van de pedagogisch medewerker, de afname dagen van het kind en het vaste gezichten criterium. De mentor ziet in de meeste gevallen het kind en het kind heeft een vast gezicht. Mocht hier een wisseling in komen, ondernemen we actie door bijvoorbeeld een wisseling van mentor. De indeling van mentorschap is inzichtelijk op de groep.

7.1.3 Volgen van de ontwikkeling – KIJK

Een belangrijke taak van de pedagogisch medewerker binnen Juut & Co is het volgen van de ontwikkeling van het kind. Binnen het kinderdagverblijf gebeurt dit door middel van het KIJK-systeem.

KIJK is een observatiesysteem waarmee wij de ontwikkeling van het jonge kind van nul tot vier jaar in kaart brengen. Door middel van observeren en registreren verdiepen wij ons in de ontwikkeling van de kinderen.

De ontwikkeling van het kind wordt nauw gevolgd en er kan op een juist moment ingegrepen worden door extra aanbod te verzorgen in het kader van ontwikkelingsstimulering.

Het KIIJK-systeem bestaat uit het Hart van Kijk en uit ontwikkelingslijnen. Het Hart van Kijk bestaat uit drie onderdelen:

- Basiskennmerken: Zit het kind lekker in zijn vel?
- Betrokkenheid: Is een kind actief; Heeft het kind een goede houding; Is het kind creatief?
- Risicofactoren: Er wordt gekeken naar signalen die kunnen wijzen op een tekort in de ontwikkeling van het kind.

De ontwikkelingslijnen laten zien op welke ontwikkelingsleeftijd het kind zich bevindt. De ontwikkelingslijnen geven inzicht in de volgende gebieden:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling;
- Taalontwikkeling;
- Rekenontwikkeling;
- Motorische ontwikkeling (fijne- en grove motoriek).

Na ieder invulmoment wordt er een ouderrapport ingevuld door de mentor van het kind. Dit rapport gaat met de ouders mee naar huis, samen met een uitnodiging voor een vrijblijvend oudergesprek.

7.1.4 De pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Binnen Juut & Co hebben wij dit als volgt geregeld; wij hebben besloten de functie te splitsen in de functie pedagogisch beleidsmedewerker en de functie pedagogisch coach/pedagogisch coach t.b.v. VVE.

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast kan de pedagogisch beleidsmedewerker een taak hebben bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

De functie pedagogisch coach kenmerkt zich door het als allround coach verbeteren van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers op het aandachtsgebied (ook bij complexe werksituaties).

Daarnaast houdt de pedagogisch coach t.b.v. VVE zich bezig met coaching van de pedagogisch medewerkers op het gebied van VVE, zoals het implementeren van de Kijk-methode, inzet van Startblokken en interactieve vaardigheden.

De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogische beleid en de uitvoering hiervan.

Meer hierover leest u in het beleid pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach. In de bijlage staat het overzicht van de uren coaching uitgewerkt per locatie.

7.2 Ouder en kind centraal

Laagdrempelige contacten en een luisterend oor vinden wij erg belangrijk. Tijdens breng- en haal momenten wordt er ruimte gemaakt om het verhaal kwijt te kunnen. Heeft het kind goed geslapen? Of juist niet? Heeft het kind ergens last van? Wij vinden het erg belangrijk om op de hoogte te zijn, zodat we de verdere dag kunnen ingaan op de behoefte van het kind. Daarnaast vinden er periodiek oudergesprekken plaats met de mentor:

-Vrijblijvende ontwikkelings-volggesprekken. Deze gesprekken worden ingedeeld aan de hand van KIIJK en vinden één keer per jaar plaats, ouders worden hiervoor uitgenodigd.

Tijdens deze gesprekken wordt het ouderrapport van KIJK besproken, wat gaat er goed, waar moet aandacht aan gegeven worden? Daarnaast worden belangrijke momenten, zoals ontwikkelingsprongen of overgang naar de andere groep of school bespreekbaar gemaakt.

We maken tijdens gesprekken gebruik van gespreksformulieren. Voor kinderen met een VVE- indicatie maken we gebruik van VVE- gespreksformulieren. Hierin wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkelingsgebieden

-Vrijblijvende gesprekken. Binnen Juut & Co is er altijd gelegenheid om een oudergesprek in te plannen. Bij zorgen of een positieve ontwikkeling maken we graag tijd vrij voor een persoonlijk gesprek.

De relatie die pedagogisch medewerkers met elkaar en ouders hebben staan hoog in het vaandel. Tijdens het teamoverleg komen alle locaties bij elkaar en worden nieuwe ontwikkelingen, knelpunten of belangrijke zaken besproken.

7.3 Beroepskracht- kind ratio (BKR) en 3- uurs norm

7.3.1 BKR

De wijzigingen in de kwaliteitseisen zorgen ook voor een andere toepassing van de drie-uursregeling.

Er zijn geen tijdvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht-kindratio wel of niet is toegestaan. De kinderopvangondernemer bepaalt deze tijdstippen voortaan zelf. De ondernemer kan zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio op basis van het dagritme op het kindercentrum of in de afzonderlijke groepen.

Afwijken van de BKR; bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

Deze uren voor de afwijkende inzet vallen bij Juut & Co in de ochtend , tijdens de middagpauze, bij het afsluiten en verder niet.

Bij KDV Steenderen, PO Halle, PO Keijenborg, PO Etten, PO Steenderen, PO Hengelo, PO IJzevoorde, PO Uift, PO Barlo en PO 's-Heerenberg wordt er niet afgeweken van de BKR norm.

Aan hand van de personeelsplanning zijn de ingezette beroepskrachten per locatie te zien, ook kunnen er uit het systeem van Juut & Co. actuele presentielijsten van de aanwezige kinderen gemaakt worden.

7.4 Stagiaires

Kinderopvang is een vak. Daarom vinden wij dat toekomstige collega's de kans moeten krijgen om ervaring op te doen binnen de kinderopvang. Jaarlijks zijn er een aantal stagiaires bij Juut & Co. Zowel de kinderen als de stagiaire zelf hebben er belang bij vertrouwd met elkaar te raken. Alle activiteiten en werkzaamheden van de stagiaires gebeuren onder begeleiding van ervaren pedagogisch medewerkers, die op het moment dat de stagiaire actief is, op de groep staan. Voor de werkzaamheden die de stagiaires gaan uitvoeren binnen de groep, wordt gekeken naar het leerjaar en het opleidingsniveau. Werkzaamheden zijn bijvoorbeeld: activiteiten met de kinderen, zoals spelletjes of knutselen, het klaarzetten van fruit en brood, brood smeren, fles geven, liedjes zingen, verschonen, omkleden en schoonmaakwerkzaamheden. Gedurende de stage worden de stagiaires boventallig ingezet, op een vaste groep. Dit betekent dus dat ze als 'extra' op de groepen staan en niet ter vervanging. De professionaliteit en de kwaliteit blijven zo gewaarborgd.

7.5 Vrijwilligers

Binnen Juut & Co werken we met een aantal vrijwilligers. Deze vrijwilligers staan net als stagiaires boventallig op de groep. De taken van vrijwilligers zijn ondersteunende taken, zoals spelen met de kinderen, fruit schillen en voorlezen. Vrijwilligers helpen niet bij het verschonen en toiletgang.

De vrijwilligers sluiten allemaal een overeenkomst af voor vrijwilligers werk. Ze stemmen hun werkzaamheden af met de pedagogisch medewerkers van de groep waar ze werkzaam zijn. Mochten er situaties voordoen waarin zij hulp nodig hebben of advies, dan kunnen ze altijd contact opnemen met de leidinggevende. Verder nemen ze altijd deel aan het jaarlijkse kerstuitje.

7.6 Groepshulp bij KDV Uift

Structureel wordt er op het kinderdagverblijf in Uift een groepshulp ingezet. Deze groepshulp heeft een afstand tot de arbeidsmarkt en wordt begeleid door twee pedagogisch medewerkers en door een medewerker van Laborijn.

De groepshulp heeft een vast schema waarin taken als de was, het klaarzetten van eten en schoonmaakwerkzaamheden worden gedaan. Hiermee ontlast zij de pedagogisch medewerkers, waardoor er voor hen meer tijd beschikbaar is om direct aan de kinderen te besteden.

Hoofdstuk 8

Aanvullende zorg en aandacht voor kinderen binnen Juut & Co

8.1 Signaleren van ontwikkelings- en gedragsproblemen

Geen kind is hetzelfde, ieder kind ontwikkelt zich dan ook op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn vanuit de vroegkinderlijke ontwikkeling die ons zorgen baren en waar extra aandacht aan besteed moet worden. Hieronder staan situaties beschreven waarin wij bij Juut & Co denken aan het bieden van aanvullende zorg en aandacht.

1) Gedragsproblemen

Bepaalde gedragsuitingen zoals agressie, angst en drift zijn bij sommige kinderen meer dan normaal aanwezig. Soms gaat dit gepaard met problemen in het leggen van contacten met andere kinderen en volwassenen. Dergelijk gedrag leidt meestal tot problemen bij het kind zelf, of in de relatie die het kind met de mensen om hem heen heeft. Het kan ook voorkomen dat een kind heel teruggetrokken is en nauwelijks opvalt in de groep en/of moeilijk contact maakt met de andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

2) Ontwikkelingsproblemen

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het ene kind ontwikkelt zich in een bepaalde periode op een specifiek ontwikkelingsgebied wat meer dan de ander. De één kan eerder lopen, de ander eerder praten. Op een bepaalde leeftijd hebben de meeste kinderen een aantal vaardigheden ontwikkeld. Aan de hand daarvan is een gemiddelde vastgesteld. Er zijn kinderen die boven het gemiddelde zitten. Anderen zitten er net onder. Wanneer een kind zich merkbaar langzamer ontwikkelt dan voor zijn leeftijd gebruikelijk is, kan het zijn dat er een probleem is met zijn ontwikkeling.

3) Aangeboren beperking

Er kan ook sprake zijn van een aangeboren beperking. Denk bijvoorbeeld aan een lichamelijke beperking of een afwijking aan het gehoor of gezichtsvermogen. Een kind kan opvallend gedrag vertonen zoals is aangegeven bij ontwikkelings- en gedragsproblemen. Voor pedagogisch medewerkers is het belangrijk om met de mogelijkheid rekening te houden dat het opvallend gedrag ook veroorzaakt kan worden door een aangeboren beperking.

Zorg delen

Wanneer een pedagogisch medewerker zich zorgen maakt over de ontwikkeling van een kind deelt zij eerst de zorg met haar collega's. Bijvoorbeeld tijdens een teamvergadering, waarin zij vraagt of de zorg en de signalen worden herkend. Wanneer dit het geval is wordt de leidinggevende ingelicht. Hierna wordt samen met de mentor van het kind en de ouders, naar een oplossing gezocht. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers altijd op de medewerking van de leidinggevende rekenen en de steun krijgen die ze nodig hebben. Juut & Co heeft ook goede externe contacten op dit gebied, die geraadpleegd kunnen worden indien nodig. Hierbij valt te denken aan integrale vroeghulp, logopedie of het consultatiebureau.

Het gesprek met ouders

In overleg met de leidinggevende wordt besloten hoe de zorg kenbaar gemaakt wordt aan ouders. Wanneer de zorg met ouders wordt gedeeld wordt er gelegenheid gegeven aan ouders om over het gesprek na te denken en wordt er tijdens het eerste gesprek een nieuwe afspraak gemaakt voor een vervolgesprek. In het vervolgesprek wordt samen met ouders naar een oplossing gezocht. Voor het observeren van een kind door pedagogisch medewerkers is altijd toestemming nodig van de ouders.

Wanneer is gerichte observatie nodig?

Als bij de bespreking in het team blijkt dat niet helemaal helder is wat er aan de hand is, kan er worden besloten om gericht naar het kind te gaan kijken. Na overleg met de leidinggevende en met toestemming van de ouders bepaalt het team wie er gaat observeren.

Na de observatie

Naar aanleiding van de observatiegegevens wordt binnen twee weken, indien nodig in overleg met de ouders, een plan van aanpak gemaakt.

Het is noodzakelijk het plan van aanpak te bespreken in het team en met de leidinggevende. Ieder lid van het team moet weten wat erin staat en wat er aan de ouders wordt voorgelegd. Het is van belang dat ieder teamlid zich ook aan de afspraken houdt die erin staan, zodat er voor het kind een optimale situatie ontstaat om het gedrag te veranderen. Denk ook aan de overdracht naar invallers en stagiaires. Spreek met elkaar de evaluatiemomenten af, waarin er als team wordt gekeken of er verbetering optreedt en of de gemaakte afspraken eventueel aangepast moeten worden.

8.2 Verwijsindex

Juut & Co werkt met de verwijsindex. De verwijsindex is een systeem waarin beroepskrachten de persoonsgegevens registreren van kinderen waarover zij zich zorgen maken. Dat zorgt ervoor dat de kinderen die hulp nodig hebben, tijdig worden opgemerkt en dat hun hulpverleners elkaar snel vinden.

8.3 Voorschoolse educatie (VE)

8.3.1 VE

Voorschoolse educatie is een verzamelnaam voor landelijk vastgestelde methodes die jonge kinderen spelenderwijs stimuleren in hun ontwikkeling. Het ontwikkelingsgerichte activiteiten aanbod op alle locaties van Juut & Co komt tot stand met de methode Startblokken. Zo zorgt Startblokken er voor dat alle kinderen goed voorbereid naar de basisschool kunnen. Vanuit onze visie "Ieder kind is uniek" kijken wij wat elk kind nodig heeft op de ontwikkelingsgebieden en bieden dit kindgericht aan. Hierdoor heeft ieder kind net dat stukje extra ontwikkelingsstimulering.

Kinderopvangorganisatie die ook voorschoolse educatie verzorgen, hebben de verplichting om een voorschools aanbod te realiseren van 16 uur per week voor alle peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar met een risico op een onderwijsachterstand.

Bij kinderopvang Juut & Co krijgen alle VE-geïndiceerde kinderen een aanvullend educatief aanbod van 8 uur per week, boven op de 8 uur die ze al toegewezen hadden gekregen.

Mocht dit niet lukken op de vaste locatie, zoals PO Heelweg en PO Etten, van het kind i.v.m. de openingsdagen van deze locatie, dan bieden wij te allen tijde 2 extra dagen (8 uur) aan op een andere locatie. Voor PO IJzevoorde geldt dat wij een 3^e en 4^e dagdeel starten in IJzevoorde op het moment dat er een kind met VVE-indicatie komt.

Hiermee voldoen wij aan de wettelijke eis om minimaal 16 uur per week voorschoolse educatie aan te bieden.

Het aanbod wordt gegeven op minimaal 4 dagen per week, in de 40 schoolweken die Nederland kent (tijdens vakanties is er geen peuteropvang). Juut & Co hanteert 40 schoolweken en 12 vakantieweken. Als een kind hier 1,5 jaar van mag genieten, dan heeft het voordat het instroomt in groep 1 een voorschools educatief aanbod van 960 uur (60 weken x 16 uur) ontvangen. Voor de locaties van Juut & Co die de gehele dag zijn geopend, zoals KDV Uift, KDV Barlo en KDV Steenderen geldt dat we werken met blokken van 4 uur VVE. Bij KDV Uift is dat op maandag t/m vrijdag van 8.15-12.15 uur en van 13.00-17.00 uur. Bij KDV Barlo en KDV Steenderen is dat op maandag t/m vrijdag van 8.30-12.30 uur.

Bij de peuteropvanglocaties is het als volgt:

PO Keijenburg op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.15-12.15 uur.

PO Hengelo op maandag t/m vrijdag van 8.15-12.15 uur.

PO Halle op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30-12.30 uur.

PO 's-Heerenberg op maandag t/m vrijdag van 8.00-12.00 uur en op dinsdag en donderdag van 13.00-17.00 uur.

Iedere locatie van Juut & Co met een VE-aanbod voldoet aan bovengenoemde norm.

VE werkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld en het dagritme van kinderen. Kinderen worden hierdoor in hun brede ontwikkeling gestimuleerd. Bijvoorbeeld op het gebied van taal, denken, lichamelijke ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling, denk dan ook aan vaardigheden als: op je beurt wachten, delen, kleuren herkennen en tellen.

Op de VE groepen werken wij bijvoorbeeld met een groepskring. In deze kring worden spelletjes gedaan op het gebied van taal, wordt met elkaar gepraat en wordt er geleerd op de beurt te wachten of te delen.

De kring start altijd door middel van een liedje. Alle kinderen staan in de kring en zingen en dansen mee met het liedje om de dag te beginnen. Daarna worden de namen genoemd. We herkennen elkaar en leren zo elkaars namen. Daarna wordt er een spelactiviteit gedaan. Gericht op het thema wordt er bijvoorbeeld geoefend met kleuren: Eva, zoek maar eens een voorwerp met de kleur blauw in het keukentje. Wil je die bij het blauwe plaatje in onze kring leggen?

Daarnaast worden er activiteiten gedaan in kleine groepjes. Om de beurt gaan de kinderen een gerichte activiteit doen met de pedagogisch medewerker. De ene keer wordt er met water of scheerschuim ervaren, de andere keer wordt erin de huishoek gekookt of gebakken, waarin het fantasiespel en de taal wordt geprikkeld.

Op de locatie in Ulft hebben wij een VE werkgroepje, waarin twee pedagogisch medewerkers één keer per week een aanvullend spelaanbod verzorgen voor kinderen met een VVE- indicatie. Dit spelaanbod wordt in een andere ruimte gegeven. Hier worden spelletjes gedaan gericht op de ontwikkelingsgebieden. Bijvoorbeeld: het zoeken van twee dezelfde plaatjes, het benoemen van dieren, knippen over een lijn.

De VE locaties gebruiken het observatiesysteem KIJK om de ontwikkeling van de kinderen systematisch in beeld te brengen (zie 1.4.2 Oudercontacten en 7.1.3. KIJK). Het werken met het observatiesysteem KIJK ondersteunt de pedagogisch medewerker bij het signaleren van begeleidingsbehoefte of zorgvragen en het afstemmen van de aanpak hierop. Wanneer er in KIJK een ontwikkelingsgebied te zien is, waarbij stimulering een positief effect kan hebben, richten we ons aanbod daar op af. Bijvoorbeeld: Daan scoort binnen KIJK wat minder op het ontwikkelingsgebied taal. De pedagogisch medewerkers gaan samen met elkaar en met ouders in gesprek en bekijken of dit herkenbaar is. Daarna wordt met elkaar afgesproken wat er extra geboden gaat worden. Zo wordt er bijvoorbeeld een aantal weken elke dag voorgelezen uit een boek vanuit het thema. Op de groep, maar ook thuis.

Hoe werkt VE nu in de praktijk?

Bij Juut & Co krijgen de kinderen binnen Startblokken, als erkend VVE programma, activiteiten aangeboden die gepland worden vanuit de SLO doelen voor de reken- en denkontwikkeling, de taalontwikkeling, en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Aangezien het SLO geen streefdoelen heeft ontwikkeld voor de motorische ontwikkeling houden wij ons aan de ontwikkellijnen van KIJK en zijn deze leidend voor het ontwerpen van activiteiten.

In de dagelijkse werkpraktijk komt dit tot uiting in activiteiten die aangeboden worden in de grote kring en als gedifferentieerd aanbod in de kleine kring. Hier spreken we van een activiteit met een intentioneel speel-leermoment; de pedagogisch medewerker richt zich met de activiteit spelenderwijs op een bepaald streefdoel.

Bijvoorbeeld binnen het thema Herfst zitten de kinderen in de kring en de pedagogisch medewerker komt binnen met een regenjas en laarzen aan en met een paraplu. Zij speelt haar spel voor de kinderen: "Tjonge, wat regent en waait het, ik wordt nat". Ze gebruikt woorden als 'nat en droog' en 'het waait hard en de wind waait zacht'. Ze stelt een vraag: 'Wat kan ik doen om niet nat te worden?' Of: 'waarom heb ik laarzen aan en geen zomerschoenen?' Ze maakt het interactief en betreft de kinderen bij haar spel door hen vragen te stellen en ze laat hen 'problemen' oplossen door denk-vragen te stellen. Hiermee worden meerdere ontwikkelingsgebieden en streefdoelen bediend en bereikt op gebied van de taalontwikkeling.

De SLO streefdoelen en de ontwikkelingsgebieden komen ook aan bod in de verwerkingsactiviteiten die volgens het thema van de maand aangeboden worden. De Herfst met al z'n woorden en begrippen, afmetingen en hoeveelheden, spelletjes en samen spelen en bewegen komen terug in activiteiten als tekenen en verven, spelen met klei, dans- en bewegingsspelletjes, interactief voorlezen, muziek-activiteiten, buitenspel, spelen met zand en water en sensopathisch spel, collages maken met papier en plaksel enz.

Tenslotte komen de SLO streefdoelen en de ontwikkelingsgebieden aan bod tijdens het spelen in de hoeken; de bouwhoek, de huishoek, de leeshoek en de themahoek. Elke groep maakt gebruik van de hoeken en de kinderen kunnen hier zelf speelgoed pakken. Doordat er binnen Juut & Co veel aandacht is voor het inrichten van de rijke speelleeromgeving, doordat de kinderen veel in de gelegenheid worden gesteld om hun spel te spelen in die uitdagend en rijk ingerichte hoeken en doordat ze, wanneer nodig, adequaat begeleid worden in hun spel door de pedagogisch medewerkers, wordt er een goede voedingsbodem gelegd waarop ontwikkelingsgericht spelen volop ontwikkeld kan worden.

Voorbeelden uit de praktijk :

- reken- en denkontwikkeling met de SLO doelen meten/meetkunde/getalbegrip; in de bouwhoek spelen kinderen met constructiemateriaal, ze bouwen een garage waar wel 10 auto's in kunnen! Ze bouwen een brug waar de grote vrachtauto onderdoor moet, maar dat past niet.....wat moeten we nu doen? Ze bouwen torens van houten blokken, welke toren is de hoogste? Nu gaan we eerst de hoogste toren omduwen en dan de laagste, spannend, wat een geluid!

Als de kinderen aan tafel zitten met hun sapje en fruit, zien ze dat de ene beker vol is en de andere nog leeg, in de ene beker zit meer sap dan in de andere. Als de kinderen de tafel af mogen ruimen, worden eerst de blauwe bekers naar de keuken gebracht, dan de groene, en tenslotte de gele. Als ze hun jassen aan doen om buiten te gaan spelen, kunnen we alle sjaals op de grond leggen, we gaan ze meten! Wat is de kortste sjaal en wie heeft de langste? Kunnen we ze op een rij leggen van kort naar lang?

-taalontwikkeling met de SLO doelen mondelinge taalvaardigheid/ontluikende- en beginnende geletterdheid/taalbeschouwing; in de huishoek worden gesprekjes gevoerd tussen kinderen onderling. Ze stellen elkaar vragen, er worden antwoorden geformuleerd, de pedagogisch medewerker komt op bezoek in de huishoek en bestelt een pizza waarbij ze precies vertelt wat ze wel en niet lust, wat er wel en wat er niet op de pizza mag. Hebben de kinderen goed naar haar bestelling geluisterd? Weten ze nog wat de pedagogisch medewerker lekker en vies vindt? Daar hebben ze zelf misschien ook wel een mening over. Kunnen de kinderen vertellen wat zij lekker vinden of juist vies vinden? In de huishoek kun je koken, maar dan moeten er wel eerst boodschappen gedaan worden. Zullen we een boodschappenbriefje gaan maken? Laten we eerst een pen en papier pakken, wie gaat 'schrijven'?

In de leeshoek hebben de kinderen de vrije beschikking over uiteenlopende prentenboeken, ze kunnen zelf lekker languit op de kussens een prentenboek bekijken, of ze worden voorgelezen door de pedagogisch medewerker of door de vrijwilligers, als die op de groep aanwezig zijn. Er wordt voorgelezen op interactieve wijze. Via de juiste vraagstelling worden de kinderen bij het verhaal betrokken. Soms wordt een verhaal nagespeeld, de verteltafel leent zich daar goed voor! Pedagogisch medewerkers zingen samen met de kinderen liedjes die vergezeld gaan van gebaren. Ze vertellen kinderen rijmpjes en versjes. Kinderen vertellen over hun tekening en pedagogisch medewerkers schrijven soms onder aan het kunstwerk wat er is gemaakt!

-sociaal-emotionele ontwikkeling met de SLO doelen zelfbeeld en ontwikkeling van identiteit/ontwikkeling van zelfstandigheid/sociaalgedrag en sociale vaardigheden/werkhouding en concentratie; deze streefdoelen zitten verweven in alles wat er door de dag heen gebeurt in een kindergroep, het zit in het samenzijn met elkaar, het zit ook in de interacties tussen de pedagogisch medewerker en het kind/de kinderen en in de interacties tussen de kinderen onderling. Pedagogisch medewerkers van Juut & Co zorgen er voor dat ze de juiste interactievaardigheden inzetten gebaseerd op de vier competenties van prof. Riksen-Walraven: sensitiviteit en responsiviteit, structureren en leidinggeven, respect voor de autonomie van het kind, praten en uitleggen, ontwikkeling stimuleren en het begeleiden van onderlinge interacties.

Ons motto en onze visie is: Elk kind is uniek! Ieder kind krijgt de ruimte zichzelf te zijn en de kans zich op z'n eigen manier te ontwikkelen. Dat is in de kindergroepen te merken door de sfeer die er heerst en door de overtuiging van de pedagogisch medewerkers en waar zij ook echt naar handelen. Dat het welbevinden dat een kind ervaart, de basis is voor alles. Zit een kind lekker in z'n vel, dan staat het open voor ontwikkeling.

-Activiteiten op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling; Samen praatjes maken en het gezellig hebben, conflictjes ervaren en de pedagogisch medewerkers helpen de kinderen die op te lossen, leren op je beurt te wachten, speelgoed delen, gevoelens als bang/boos/blij/verdrietig te leren onderkennen en benoemen, samen een kringspel doen, leren uitstel te verdragen, groeien van complimenten die je krijgt als kind, ervaren dat bijsturing door de pedagogisch medewerker het gedrag van een kind betreft en niet zijn persoon. Door het spelen in de groep leren kinderen wat troosten inhoudt, wat houdt 'sorry in', hoe kan ik me verdedigen en hoe krijg ik voor elkaar wat ik zo graag wil.....en wat als dat niet lukt? Kinderen spelen samen in hoeken, spelen buiten, zitten in een kring, zitten samen aan tafel te eten en slapen tussen de middag.

Pedagogisch medewerkers helpen een kind afscheid te leren nemen door papa of mama samen uit te zwaaien voor het raam, het kind krijgt vervolgens de verzekering dat het altijd weer opgehaald wordt. Kinderen leren problemen op te lossen tijdens het spelen, ze leren een poos achtereen zelfstandig te spelen, 'zichzelf te vermaken' en ze kunnen na het spelen ook weer samen opruimen. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om handelingen zelfstandig te verrichten (aankleden, zelf naar de wc gaan, billen afvegen, handen wassen, broodje smeren) En verder leren ze hulp te vragen, 'nee' durven zeggen, durven nieuwe dingen uit te proberen en ook durven ze grenzen op te zoeken en die grenzen vervolgens leren te accepteren.

-motorische ontwikkeling met de lijnen uit het observatiesysteem KIJK;
Grote motoriek – lopen, lopen met voorwerpen/symmetrische bewegingspatronen/bewegingen uitproberen/gevoelens van competentie aan bewegingservaringen ontleunen/beheerst basale bewegingen en balans;
Pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan of scheppen voorwaarden voor acties als : staan, lopen, rennen, springen, klimmen, klauteren, werpen, vangen, schommelen, fietsen, trappen, schoppen of rollen.

Fijne motoriek – ontwikkeling van slurfmotoriek naar symmetrie / ontwikkeling van onwillekeurige bewegingen en reflexen naar gericht bewegen; Pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan waarbij kinderen ruimschoots de gelegenheid krijgen om te plakken, krassen, krabbelen, tekenen, verven, schilderen, kleuren, rijgen, stapelen, rollen, boetsen en bouwen.

VE en Ouderbetrokkenheid

Ouders kunnen actief meehelpen bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind, bijvoorbeeld door thuis ook voor te lezen, te tekenen en te zingen. Daarnaast kan er thuis (in de eigen taal) gepraat worden over onderwerpen die op de peuteropvang of het kinderdagverblijf worden behandeld.

We werken op alle locaties met thema's, aan de hand van deze thema's worden er thema-avonden, voorleesochtenden en/of koffiemomenten georganiseerd voor ouders. Sommige locaties werken met hetzelfde thema op alle groepen, andere locaties werken met hetzelfde thema als de onderbouw van school waarin zij zich bevinden. Tijdens contactmomenten met ouders informeren wij ze over het belang van leren van taal en geven wij ze tips mee om thuis met het kind spelletjes te doen waar taal in verwerkt is. Op sommige locaties geven wij ouders de Speelschakel tas mee, Speelschakel staat voor de schakel tussen opvang en thuis, dat aansluit bij het thema op de groep. De inhoud wordt besproken tijdens een koffie-ochtend. Tevens werken wij met Boekstart en Boekenpret.

VE en gemeentelijk beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor het voorschoolse deel van VE. Vaak subsidieert de gemeente een landelijk erkend VE programma. Kinderen die risico lopen op een onderwijsachterstand kunnen dan een aanvullende VVE-indicatie krijgen, verleend door het consultatiebureau van de Jeugd GezondheidsZorg (JGZ). Dit betekent dat zij het advies krijgen extra dagdelen naar de opvang te komen.

De gemeente kiest de doelgroepen en stelt het minimaal aantal dagdelen vast. De gemeente besluit ook wie de keuze voor een VVE-programma maakt: de gemeente zelf, de basisschool of de opvangorganisatie. Bij de VE-opvanglocaties werkt minimaal 1 VVE-gekwalficeerde beroepskracht.

8.3.2 Boekenpret

Boekenpret is een leesbevorderingsproject voor de allerjongsten. Het project streeft ernaar de leescultuur die kinderen in de leeftijd van 0 tot 6 jaar omgeeft, te bevorderen, waardoor uiteindelijk het leesgedrag van deze kinderen gestimuleerd wordt.

Het uiteindelijke doel van Boekenpret is te bewerkstelligen dat er meer gelezen gaat worden, met name in gezinnen die weinig of geen traditie hebben op het gebied van lezen. De achterliggende gedachte hierbij is dat (voor)lezen een positief effect heeft op de taalontwikkeling van kinderen en daarmee op hun latere schoolprestaties en beroepskansen.

Binnen de locatie Ulft werken wij met boekenpret. Er is een kleine bibliotheek, waar boeken geleend kunnen worden. Hierdoor wordt het lezen gestimuleerd. Verder is op alle locaties een nauwe samenwerking met de bibliotheek in de buurt.

8.4 Doorgaande ontwikkelingslijn naar school en BSO

8.4.1 School

De tijd dat het kind op de kinderopvang gezeten heeft, is een belangrijke tijd geweest. Het kind heeft heel veel nieuwe dingen geleerd. Het is goed dat de basisschool waar het kind naar toe gaat, een beeld heeft van die belangrijke periode. Hierdoor kan de ontwikkeling op school met een juiste begeleiding verder gaan.

Juut & Co werkt nauw samen met de basisscholen in de omgeving.

Voor kinderen die vier jaar worden, wordt het ingevulde ouderrapport van KIJK, met toestemming van de ouders, naar school gestuurd.

Voor VVE kinderen wordt er een extra warme overdracht gedaan. Dit gebeurt telefonisch of persoonlijk.

De warme overdracht wordt gedaan door twee pedagogisch medewerkers van de peutergroep. Ook wanneer er extra informatie uitgewisseld moet worden, wordt er een mondelinge afspraak gepland met school.

Ook bereiden we de kinderen in de peutergroepen voor op de basisschoolperiode. Dit doen we door passende activiteiten aan te bieden. Bijvoorbeeld door kringactiviteiten met boekjes en kleine opdrachtjes om de kinderen te stimuleren om te luisteren en te reageren.

8.4.2 VSO/BSO

Naar school gaan, betekent in sommige gevallen ook naar de voor- en/of buitenschoolse opvang. Om naar de VSO en BSO een doorlopende ontwikkelingslijn te bieden, maken we gebruik van een overdrachtsformulier. Hierin worden zaken beschreven als de algemene indruk, bijzonderheden, interesses en het algemeen welbevinden. Het overdrachtsformulier gaat mee naar huis om te ondertekenen. Bij akkoord gaat het overdrachtsformulier naar de VSO/BSO. Bij de overgang worden bij bijzonderheden een extra mondelinge overdracht gedaan van mentor, naar mentor.

Hoofdstuk 9

Samenwerking en controle

9.1 Samenwerking

Juut & Co heeft een breed netwerk als het gaat om samenwerking. Zo hebben we contacten met een logopediste, het consultatiebureau en andere deskundigen. Ook wordt de kwaliteit getoetst door middel van controle. Met de volgende partijen werkt Juut & Co samen:

1) De GGD: Alle kinderopvangorganisaties in Nederland worden jaarlijks vanuit de gemeente geïnspecteerd door de GGD. De GGD inspecteert of de locatie voldoet aan de kwaliteitseisen vanuit de Wet Kinderopvang. Punten waarop er inspectie wordt uitgevoerd zijn:

- pedagogisch beleid en pedagogische praktijk	- accommodatie en inrichting
- voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	- groepsgrootte en kind-ratio
- deskundigheid van personeel	- klachtenregeling
- veiligheid en gezondheid	- betrokkenheid ouders

De GGD maakt naar aanleiding van de inspectie een rapport. Dit rapport is terug te lezen op de website. Juut & Co streeft er continue naar de kwaliteit te verbeteren door steeds nieuwe mogelijkheden te zoeken.

2) Logopedie en fysiotherapie

We werken nauw samen met de logopediepraktijk in de buurt. Zij stemmen hun thema's af op de thema's van de groepen, zodat zij een doorlopende lijn hebben met het aanbieden van oefeningen. Kinderen kunnen zo ook de oefeningen op de kinderopvang uitvoeren. Ouders geven deze oefeningen mee, of deze zijn voor ons bekend vanuit de logopediepraktijk.

Ook komt het soms voor dat een kind fysiotherapie nodig heeft, om net een extra zetje te krijgen binnen de ontwikkeling.

3) Consultatiebureau

Vrijwel alle kinderen gaan vanaf de geboorte naar het consultatiebureau. Het doel is dat kinderen veilig en gezond opgroeien. Binnen Juut & Co hebben we korte lijnen met het consultatiebureau in de buurt. Met toestemming van ouders wisselen we informatie uit. Hierdoor kan er vanuit meerdere invalshoeken naar de ontwikkeling gekeken worden. Eventuele zorgen of problemen worden zo vroegtijdig herkend.

Binnen onze locaties adviseren wij vanuit onze observaties (KJK) ouders om gebruik te maken van passende instanties, zoals hierboven beschreven. Dit doen wij binnen onze gesprekken, zoals te lezen is in paragraaf 7.2. De doorverwijzing moeten ouders zelf regelen.

Waar nodig wordt er een terugkoppeling gemaakt naar de groepen, zodat binnen het activiteiten aanbod ingespeeld kan worden op de ontwikkelingsbehoeften en oefeningen. In onze sociale kaart is zichtbaar naar welke instanties wij ouders kunnen adviseren.

9.2 Klachtenregeling

Juut & Co probeert zo goed mogelijk aan de wensen van ouders te voldoen. Toch is het mogelijk dat ouders klachten hebben. Bijvoorbeeld over de uitvoering van de dienstverlening of over de privacy. Juut & Co is hier graag van op de hoogte, zodat de klacht opgelost kan worden en herhaling voorkomen kan worden. Het volledige klachtenreglement van Juut & Co kunt u vinden op www.juutenco.nl

De invoering van dit reglement brengt geen verandering aan het volgende:

- Ouders die klachten hebben, kunnen deze klachten altijd bespreken met de pedagogisch medewerkers van Juut & Co of dit schriftelijk kenbaar maken, zonder dat, of voordat een klacht aan een klachtencommissie wordt voorgelegd. Meestal zal via deze informele weg het probleem opgelost kunnen worden.
- Leidt de klacht niet tot een oplossing dan moet het geschil binnen 12 maanden na de datum waarop de ouder/oudercommissie de klacht bij de ondernemer indiende, schriftelijk of in een andere door de Commissie te bepalen vorm bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (hierna: Geschillencommissie) aanhangig worden gemaakt.

Geschillen kunnen zowel door de ouder/oudercommissie als door de ondernemer aanhangig worden gemaakt bij de Geschillencommissie (www.degeschillencommissie.nl).

- Wanneer de ouder/oudercommissie een geschil aanhangig maakt bij de Geschillencommissie, is de ondernemer aan deze keuze gebonden. Indien de ondernemer een geschil aanhangig wil maken, moet hij de ouder/oudercommissie schriftelijk of in een andere passende vorm vragen zich binnen vijf weken uit te spreken of deze daarmee akkoord gaat. De ondernemer dient daarbij aan te kondigen dat hij zich na het verstrijken van voornoemde termijn vrij zal achten het geschil bij de gewone rechter aanhangig te maken.

- De Geschillencommissie doet uitspraak met inachtneming van de bepalingen van het voor haar geldende reglement. Het reglement van de Geschillencommissie is beschikbaar via www.degeschillencommissie.nl en wordt desgevraagd toegezonden. De beslissingen van de Geschillencommissie geschieden bij wege van bindend advies. Voor de behandeling van een geschil door de Geschillencommissie is een vergoeding verschuldigd.

Uitsluitend de hierboven genoemde Geschillencommissie, dan wel de gewone rechter, is bevoegd van geschillen kennis te nemen.

Slotwoord

Kinderopvang Juut & Co creëert een veilige omgeving waarin kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd en begeleid. Er wordt waarde gehecht aan de vier basisdoelen:

- het bieden van emotionele veiligheid;
- het bevorderen van de persoonlijke competentie;
- het bevorderen van de sociale competentie;
- het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.

Dit beleidsplan geeft richtlijnen voor het pedagogisch handelen en een beeld van het pedagogisch klimaat bij Juut & Co. Dit pedagogisch beleid is niet statisch en daarom aan verandering onderhevig. Door de inbreng van ouders, pedagogisch medewerkers en natuurlijk de kinderen ontwikkelt het beleid zich iedere dag. Door tijdens vergaderingen met de pedagogisch medewerkers en/of de oudercommissie het pedagogisch beleid op de agenda terug te laten komen, wordt elke keer opnieuw bekeken of het beleidsplan nog actueel is of dat dit wellicht bijgesteld moet worden. Dit plan beschrijft hoe wij nu en in de komende jaren willen werken. De algemene informatie per locatie is een toevoeging op dit beleid.

Bijlage

In de bijlage het overzicht van de uren coaching uitgewerkt per locatie.